

CHRZEST POLSKI 966

SŁOWA, OBRAZY

u źródła Polski 966

Chrzest (według SJP):

- a) sakrament, którego celem jest zmazanie grzechu pierworodnego przez symboliczne polanie wodą lub zanurzenie w wodzie; także związany z nim obrządek nadania imienia oraz przyjęcia chrzczonego do wspólnoty chrześcijańskiej;
- b) uroczystość oddania jakiegoś obiektu do użytku związana z nadaniem mu imienia
- c) uczestniczenie po raz pierwszy w jakiejś akcji;

Poprawne zapisy

- **1050-lecie**
- **tysiącpięćdziesięciolecie**
- **tysiącpięćdziesięciolecie chrztu Polski** jest wyrażeniem nieoficjalnym- piszemy małymi literami;
- **Rok Jubileuszu 1050-lecia Chrztu Polski** – nazwa oficjalna – piszemy wielkimi literami;
- **Chrzest Święty** (nazwa uroczystości);
- **chrzest święty** (sakrament);

Chrzest Polski – współczesny fresk w Gnieźnie, obok pomnika Bolesława Chrobrego, w pobliżu katedry.

DYKTANDO 2016

W zachodnich rubieżach średniowiecznej Wielkopolski mieszkał energiczny mężczyzna w sile wieku, książę Polski, Mieszko I. Władcy, możni i rycerze dbali o to, by mieć gładkie twarze. Tylko chłopci i niewolnicy chodzili bezładnie zarośnięci. A Mieszko? Może miał wąsik, może przystrzyżoną brodę i zapewne był odziany w futro spięte srebrną lub złotą fibulą. Być może tak podążał nadwarciańskimi szlakami.

Latem zapewne przemierzał po wyschniętych drózkach okolice Ostrowa Lednickiego, Gieczy, Gniezna, Poznania i spoglądał na pola porośnięte żytem, chabrami, kąkolem. Odsuwał chabazie i z temperamentem zmierzał przez bezdroża najeżone jeżynami. Gdy nazbyt pograżył się w palącym kurzu, szukał orzeźwienia w strózkach i źródłach srebrzących się wśród krwistoczerwonych jarzębin oraz kędzierzawych łopuchów.

Jesienią, już nieco znużony, podziwiał dziko rosnące krzaki czeremchy, spróchniałe wierzby i powalone, burzliwymi wietrzyskami, topole.

Długie zimy ze śnieżnymi kurzawami i rozsrożonym mrozem spędzał w saniach zaprzężonych w rozhukanych ogierów, przykryty tu i ówdzie kozuchami. Mrużył powieki i spoglądał jak na wirachach, spod płóz podkutych żelaznymi podkuwkami z trzaskiem pierzchały śnieżynki jarzące się niczym żagiew.

Samotne wojaże księcia przerwała krasnolica czeska księżniczka, córka Bolesława Okrutnego,^[1] Dobrawa. Za jej namową Mieszko i jego lud przyjęli chrzest. Dąbrówka okazała się zwyciężczynią i na pewno wraz z Mieszkiem przemierzała wzdłuż i wszerz wielkopolskie okolice.

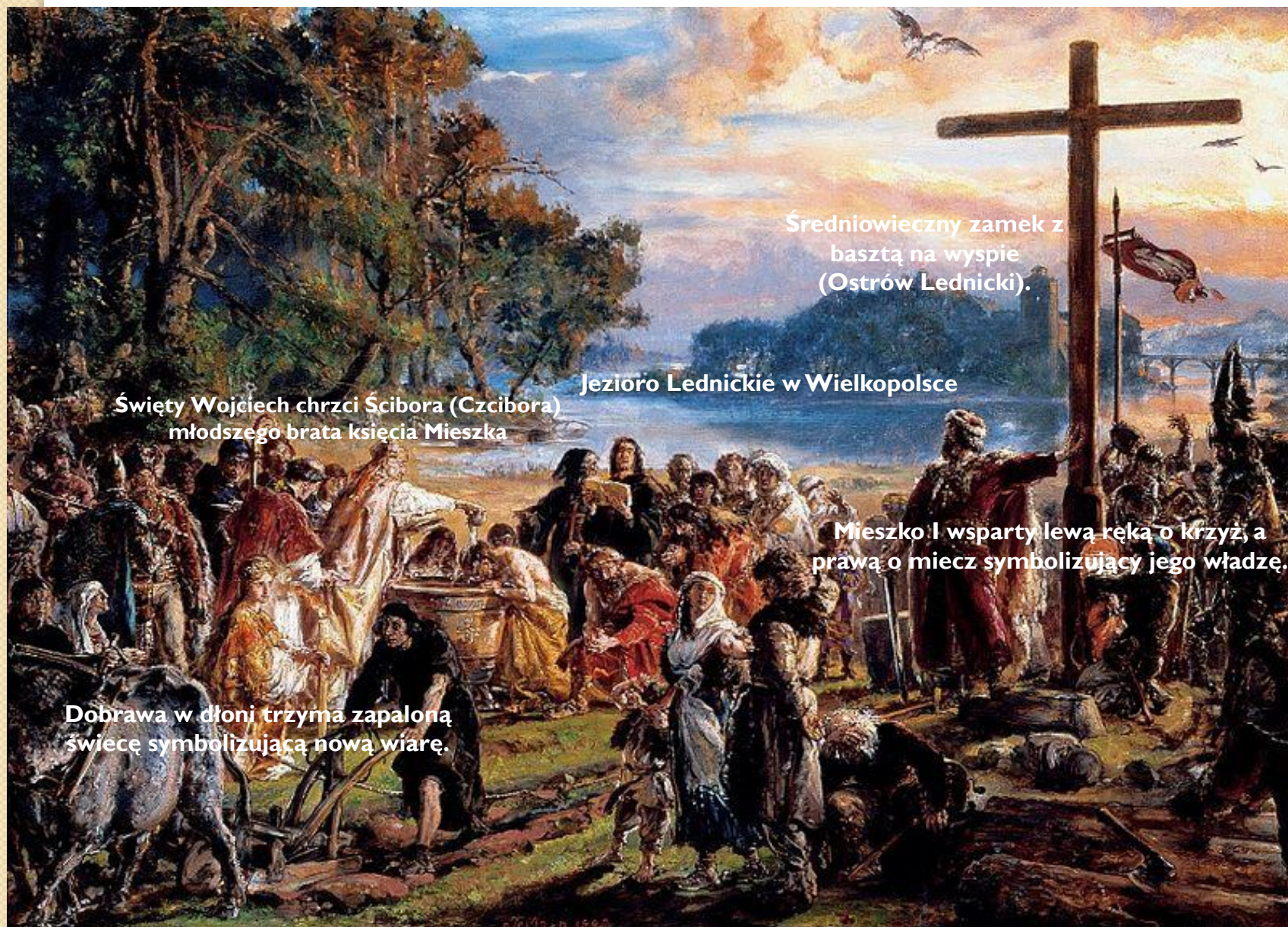
Moi drodzy, najwyższy czas podążyć za wewnętrznym głosem serca i odkryć tajemnice życia pary książęcej. Cotygodniowe konsultacje z historykiem, geografem, archeologiem, chociaż nazbyt nużące, będą dawały podstawy do rozwiązania wielu supelków dawnej historii. Już widzę niepohamowany pęd do wiedzy oraz chlubne wyczyny, bez żenady, uwiecznione symbolicznymi dirhemami, denarami, herbami.

- **złota fibula** – ozdobna zapinka
- **Ostrów Lednicki**
- **Giecz**
- **Gniezno**
- **chabry** – rodzaj roślin z rodziny astrowatych, rosnących głównie w Europie i na obszarze śródziemnomorskim, kilka gatunków pochodzi z Azji, Australii i Ameryki Północnej
- **kąkol** – roślina z rodziny goździkowatych
- **chabazie** – m. **chabaż** – chwast, zielsko

- **bezdroża**
- **najeżone**
- **jeżyny**
- **krwistoczerwone jarzębiny**
- **kędzierzawe łopuchy – chwasty zbożowe**
- **krzaki czeremchy**
- **spróchniałe wierzby**
- **burzliwe wietrzyska**

- **śnieżne kurzawy**
- **rozsrożony mróz**
- **tu i ówdzie**
- **kożuchy**
- **wiraże**
- **spod płóz podkutych żelaznymi podkuwkami**
- **pierzchały śnieżynki**
- **jarzące się**
- **żagiew** – płonący kawał drewna; głównia; grzyb z rodziny żagwiowatych, pasożytujący na drzewach; huba

- **wojaże**
- **przemierzać wzdłuż i wszerz**
- **podążyć/podążać** – pójść lub pojechać w jakimś kierunku; pomyśleć równie szybko jak ktoś inny;
- **cotygodniowe konsultacje**
- **nużące**
- **niepohamowany**
- **chlubne wyczyny**
- **dirhem** – jednostka wagi; moneta arabska
- **denar** – dawna rzymska moneta srebrna
- **herb**

Średniowieczny zamek z
basztą na wyspie
(Ostrów Lednicki).

Jezioro Lednickie w Wielkopolsce

Święty Wojciech chrzci Ścibora (Czcibora)
młodszego brata księcia Mieszka

Mieszko I wsparty lewą ręką o krzyż, a
prawą o miecz symbolizujący jego władzę.

Dobrawa w dłoni trzyma zapaloną
świecę symbolizującą nową wiarę.

Jan Matejko, Zaprowadzenie chrześcijaństwa, 1889 r.

Bolesław Chrobry klęczy i wspiera się na włóczni Maurycego (pełni rolę berła), w lewej ręce trzyma gwóźdź z Krzyża Świętego.

Jan Matejko, *Koronacja pierwszego króla R.P. 1001* - obraz z kolekcji Muzeum Narodowego w Warszawie

Jan Matejko, *Mieszko I*, 1880

Mesco 1

Jan Matejko, *Dobrawa*, 1880

- **Dobrawa** (z języka czeskiego Doubravka; staropolskie imię pochodzenia słowiańskiego)
- **Dąbrówka**
- **Dubrawka**
- **Dobrawka**
- **Dobrowka**

Dobrawa Jana Matejki

Księżna Dobrawa w wyobrażeniu Michała Stachowicza – litografia tworzącego w epoce romantyzmu. Ilustracja pochodzi z książki *Żelazne damy. Kobiety, które zbudowały Polskę*.

XIX-wieczny wizerunek Dobrawy wraz z mężem. Ilustracja pochodzi z książki *Żelazne damy. Kobiety, które zbudowały Polskę*.

Dobrawa z sagi 966 Księżę Mesco Piotra Janowczyka

DOBRAWA

CZEŚKA KSIĘŻNICZKA
DOBRAWA
WNIOŚLA W
ŻYCIĘ KSIĘCIA
POGAŃSKIEGO

ŚWIATŁO,
KTÓREGO
MOCY SIĘ NIE
SPODZIEWAŁ

Saga 966 Księżę Mesco
została napisana przez Piotra Janowczyka na
podstawie kronik Galla Anonima, Wincentego
Kadłubka, Thietmara z Merseburga, Ibrahima
ibn Jakuba oraz Zygmunta Krasińskiego.

Mesco z sagi 966 *Księżę Mesco* Piotra Janowczyka

GDY DORÓŻA MIĘSZKO,
SILNĄ I ROZUMNĄ
GŁOWĄ STAŁ SIĘ,
KTÓRA
PLEMIENIA
SŁOWIAŃSKIE

NICZYM **WŁOSY**
POŁĄCZYŁA.

A WIEDZIEĆ
WARTO, ŻE
NIKOMU
SIĘ TO
WCZĘŚNIEJ
NIE UDAŁO.

Elwira Pawlikowska, *Chrześcijaństwo - wiara i zwyczaje* – grafika nawiązująca do obchodów 1050. Rocznicy Chrztu Polski

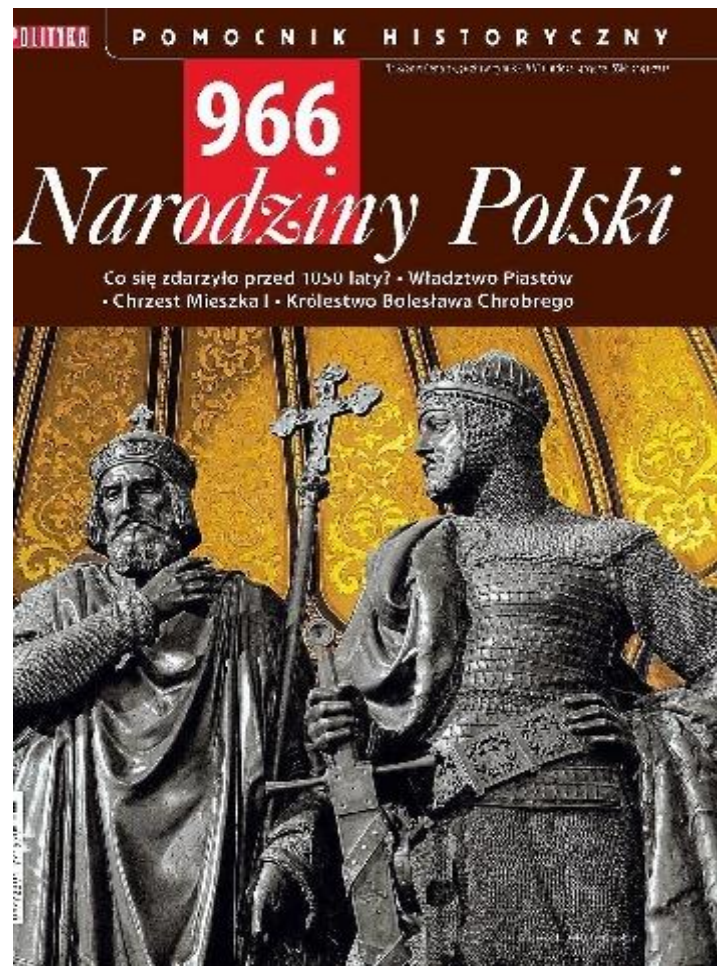
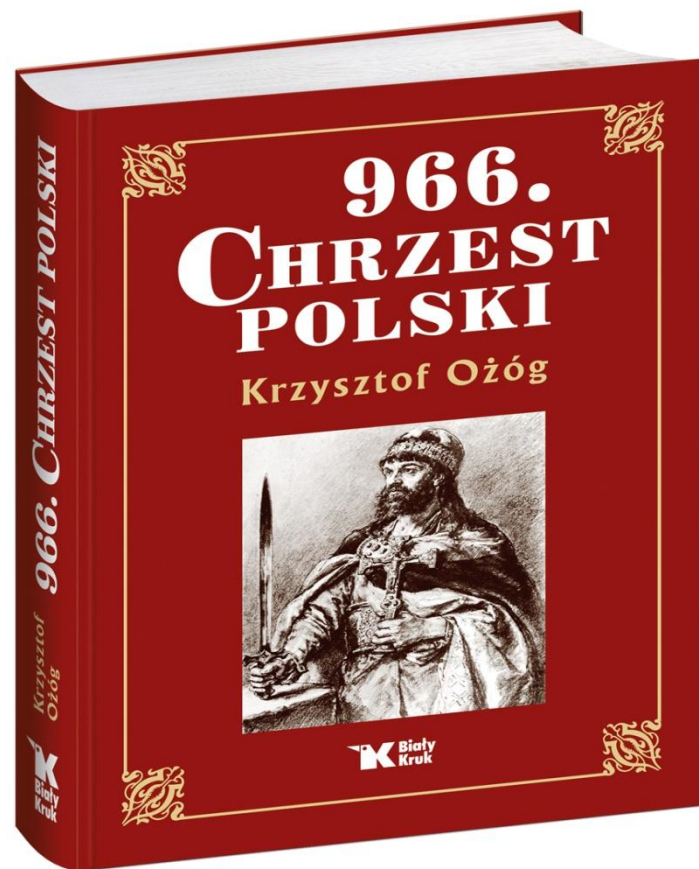
Elwira Pawlikowska, *Zjednoczenie plemion* – grafika nawiązująca do obchodów 1050. Rocznicy Chrztu Polski

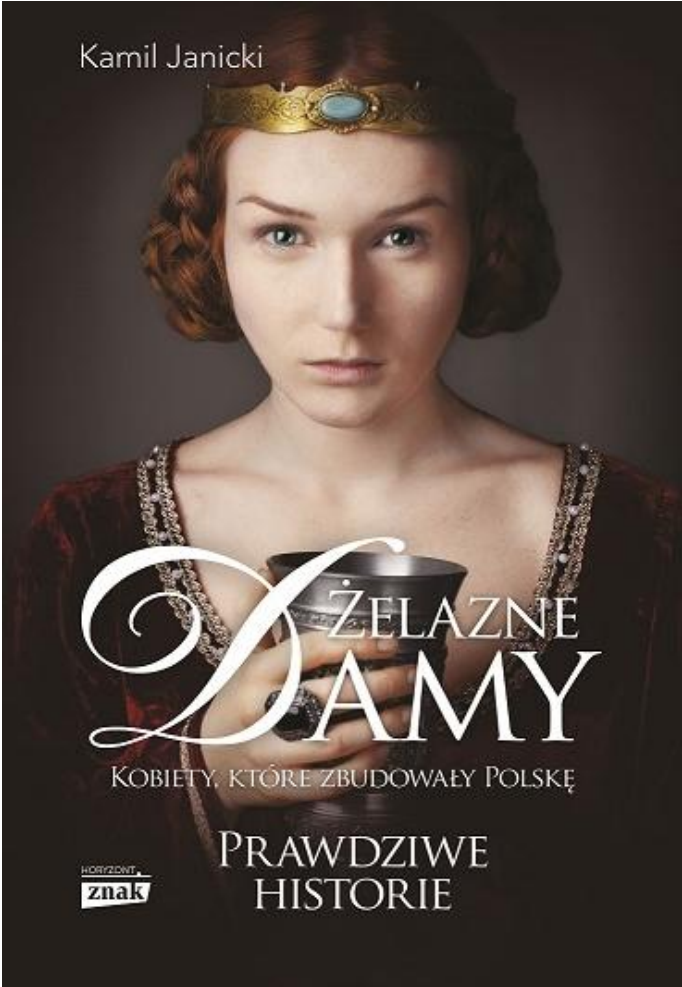
Przemysław Truściński, Drzwi gnieźnieńskie, grafika

Kazimierz Borkowski, projekt muralu *Polska od 966 r.*

Kamil Janicki

ŻELAZNE DAMY

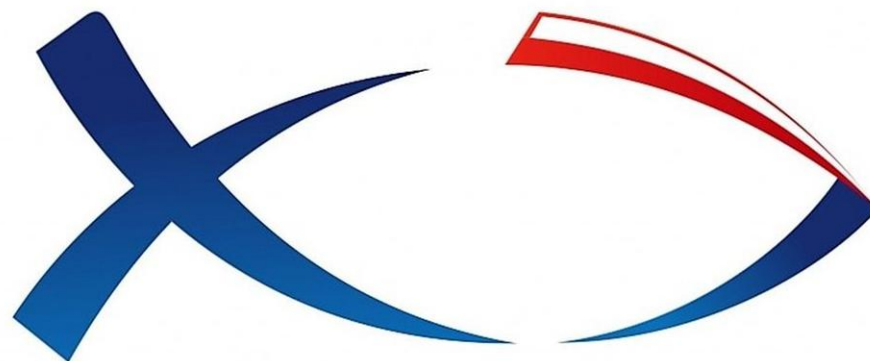
KOBIECY, KTÓRE ZBUDOWAŁY POLSKĘ

HORYZONT
znak

PRAWDZIWE
HISTORIE

Bibliografia

- www.chrzest966.pl
- www.lednicamuzeum.pl
- www.bramapoznania.pl
- www.o-nauce.pl
- *966 Narodziny Polski, [w:] Pomocnik Historyczny Polityki, nr8/2015*

Chrzest 966.pl

Opracowanie: Elżbieta Anioła